

Pri. 22. num. 57.

23
DE
**PROLONGATIONE CAMBII
EIVSQUE EFFECTIBVS** *1777. 6.*

RECTORE EBERHARDINÆ CAROLINÆ
MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO ATQVE POTENTISSIMO DVCE
AC DOMINO

227.
DOMINO
C A R O L O *16*
DVCE WIRTEMBERGLÆ ET TECCIAE REGNANTE

REL. REL.

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS CONSENSV
PRÆSIDE

SIXTO IACOBO KAPFF

IVRIS VTRIVSQVE DOCTORE ET PROFESSORE PUBLICO
ORDINARIO, S. CÆS. PALAT. COMITE

DIE MAI ANNI MDCCCLXXVII.
PRO GRADV I. V. DOCTORIS

DISPUTABIT
AVCTOR

AVGVSTVS FRIDERICVS BANGER
STVTTGARDIANVS

CANCELLARIA DVCALIS ET SUPREMI DICASTERII ADVOCATVS.

TUBINGÆ STANNO FVESIANO.

I.
II.
III.
IV.

V.

I

CONSPECTVS.

- I. Instituti ratio. §. I.
- II. Prolongationis cambialis idea, §. II.
- III. Ejusdemque primarius finis traditur. §. III. & IV.
- IV. De forma, qua fieri debeat? §. V. & VI.
 - *) speciatim; an feminæ opifices & rustici prolongare queant? disquiruntur. §. VII.
- V. Prolongationis Effectus.
 - A.) Generatim,
 - B.) Speciatim,

- a) An novationem producat, quæritur? §. VIII.
 - i. Quod regulariter negatur. §. IX.
 - 2. De casibus exceptis regula traditur, §. X.
quæ ad species in foro obvenientes applicatur. §. XI.
- b) Quis sint prolongationis in concursu creditorum, §. XII.
- c) Quis intuitu heredum effectus? §. XIII.

§. I.

Instituti ratio.

Ita comparata est Jurisprudentia cambialis germanica, ut, licet jus cambiale commune vel subsidiarium, quod

A 2

totum

totum juris cambialis ambitum contineat, non detur; 1) particulares tamen singulorum territoriorum ordinationes in multis hujus doctrinæ capitibus, quæ ex utriusque juris communis regulis decidenda fuissent, ab his miro concentu recedant.

Habent ex mente tantum non omnium ordinationum cambialium, *propria*, seu sicca, ut vocant, communia (*eigen*, deposito-*Wechsel*) et *transfata* cambia id commune, quod brevi admodum, licet non eodem, sed pro diversitate cambiorum propriorum et transfatorum diverso spatio, 2) a tempore quo dies ipsorum venerat computando, vel plane omnem, 3) vel, si propria species, plerumque eam tantum, quam cambialis rigor producit, vim et potestatem amittant, et nonnisi chirographarii debiti ordinaria jura, intra tempus, legibus vel provincialibus vel communibus definitum, retineant.

Quod ne fiat, sed ut omnes effectus cambii vere talis, in rigore cambiali, hypothecæ, aut privilegii personalis commodo, aliisque juribus, hinc inde conspicuis convervent, solemne est creditoribus, ulteriore fidem habere volentibus, remedium *prolongationis*, ut vocant, litterarum cambialium, quo sibi consulere student, et ante lapsum fatalis, in lege cambiali præsiniti, id agunt, ut vel illis ipsis litteris, quarum præscriptio imminet, prorogationem termini, de quo noviter convenerunt, a debitore subnotari,

tari, aut novas plane in alium diem conceptas litteras si-
bi dari carent. Destinavi huic argumento hanc qualem-
cunque commentationem academicam, 4) in qua, an rite
versatus sim, penes aequos aestimatores judicium esto.

- 1) Quæ enim leges Imperii de cambiis tradunt, ad pauca ad-
modum capita, v. gr. denegati appellationibus in his causis
interpositis effectus suspensivi, et non admittendæ contra cambia
aceptatum exceptionis non numeratae pecuniae, redeunt.
*Conf. Rec. Imp. noviss. §. 107. Conclusum Imperii pro commer-
citis de ao. 1671. in CORPORE RECESS. IMPER. Parte IV. p. 76.*
vid. *Perilluſtr. GODOFREDVS DANIEL HOFFMANN, Praefidis et
Respondentis præceptor venerandus, in Diff. *Consilia de no-
vo Recessu imperii conficiendo*, §. 23--26. ANDREAS ELIAS
ROSSMANN (vel potius *Respond. LEBKÜCHNER*) *de valore
cambii in Imperio*. Erl. 1765. JO. ANDR. HOFFMANN, V.C. de
*Differ. juris cambialis inter leges Imperii, easque ordinum im-
perii, quæ rigorem cambialem continent*. nr. 5. 7--9. Marb. 1767.*
- 2) Nolo ea, quæ singulares ordinationes cambiales, de præ-
scriptione cambii definiunt enarrare. Adeat, qui specialia
haec desiderat, KÜSTNERVM, in Diff. *de menstrua, et annali
præscriptione litterarum cambialium*. Lips. 1715. JO. CHRIST.
FRANKIVM in *Institut. juris cambialis*. Lib. II. Sect. IV. Tit. III.
JO. GOTTL. SIGELIVM in der Einleitung zum Wechsel-Recht
I. Th. Cap. 4. II. Th. Cap. 6. §. 4. Eundem, in dem fürsich-
tigen Wechselgläubiger Cap. 4. §. 15. et annotationes, quibus
utrumque hunc libellum auxit, *Celeberr. AVG. FRID. SCHOTT*
Lips. 1773. & 1776. W. G. VANGEROVIVM, in dem Entwurf des
Wechsel-Rechts nach den Grundsätzen der Preußischen Staaten
§. 103. Halle 1773.
- 3) *Ord. Camb. Lips. §. 32. KÜSTNER. I. c. §. 11--13.*
- 4) De litteris cambialibus, earumque prolongatione extat qui-
dem
A 3

dem HERM. BEKERI peculiaris dissertatio, Rostochii 1758.
edita, sed, si huic libello locos communes, de cambialium
litterarum origine, et requisitis demas, numerum profecto
non faciunt, quæ de ipso prolongationis argumento restant.

§. II.

Prolongationis idea.

Est vero *prolongatio cambiæ*, conventio inter creditorem
et debitorem cambialem, currente adhuc et nondum com-
pleta præscriptione cambiali, inita, qua terminus solutio-
nis, in litteris cambialibus hactenus definitus, conservan-
di rigoris cambialis gratia, extenditur.

Prolongatio quum sit *conventio*, facile intelliges, I. eam
soli creditoris *subnotatione non absolvit*, sed idem a debitoro ipso,
quippe cuius *præjudicium maxime subversatur*, ut fiat, neceſſe esse.
Solius tamen debitoris, factæ prolongationis confessio,
litteris cambialibus inserta, sufficit. Quis enim de volun-
tate creditoris, qui haec ita fieri passus est, et litteras abs-
que contradictione retinuit, unquam dubitabit? 1) Quoniam
vero conventio personas habiles supponit, obscurum
esse non potest, prolongationem inter omnes quidem cam-
bii vel proprii vel traxati obligatione sibi invicem devin-
ctos, 2) adeoque etiam inter indossatarium et indossatum
debitorem, 3) fieri posse, modo tempore prolongationis
faciendæ cambialiter se obligare nec impediantur, nec
prohibeantur; qua propter pro regula tenendum est:

II. Qui

7

II. *Qui cambium contrahere vel impeditur vel prohibetur, obligationem, qua alteri tenetur, cum effectu cambiali prolongare nequit.* Cum effectu inquam cambiali. Nam si cambii vim et consecaria detrahas actui, nil obstabit, quo minus ceteris paribus prorogationi effectus tribuas ordinarios. Liceat rem exemplo e legibus patriis desunto illustrare, quod facile ad similes species ubique locorum adplicare poteris. Pone, v. gr. personam omni respectu habilem primam obligationem cambialem contraxisse; fac debitorem ante finitum praescriptionis cambialis tempus militiam sequi, et quidem ea in dignitate, qua secundum Edictum Ducale dd. 28 Mart. 1761. 4) nonnisi consentiente eo, qui cohorti praeest, cambium dare potest. Poteritne iste absque superioris adprobatione cambium datum prolongare? Equidem vix credo. Non, quod hac status mutatione cambialem obligationem, antea rite contractam, sublatam statuam, sed quia in ea jam conditione versatur debitor, in qua rigorem cambialem solus in se derivare nequit.

1) SIGEL. I. c. P. I. C. 4. §. 1. in not. pag. 76. KÜSTNER. I. c. §. 46.

2) Idein de cambiformibus obligationibus, (wechselmäßigen Verschreibungen) quarum Ord. Camb. Wirtemb. mentionem facit, si reliqua paria sunt, dicendum.

3) Scilicet ut inter ipsos conventio subsistat: quodsi vero non consentiente trassante præsentans, vel non consentiente indossante, indossatarius prorogationem termini trassato vel indossato concedit, salvo negotio regresum contra trassantem

—————

vel indossantem amittit. Vid. supra laudat SCHOTT in *notis ad Comp. Sigelianum* pag. 76. *Ord. Camb. Wirt.* Cap. 4. §. 26. Trassians quoque acceptanti absque præsentantis consensu nullam concedere potest prolongationem. Jus enim ex literis cambialibus competens remittenti aut campsario est quæsitum, et unilaterali trassantis prolongatione differri nequit. BEKER. I. c. §. 21.

- 4) Verba Edicti, quod, quum in nulla adhuc collectione extet, in extenso dabo, hæc sunt: Wir haben zwar in Unserer vor wenigen Jahren zum Behuf des allgemeinen Credits und Förderung des öffentlichen Handels und Wandels gnädigst emanirten Wechsel-Ordnung Cap. II. §. 2. mildest versehen, daß alle Ober-Officiers überhaupt ohne Unterschied ihres Ranges, Standes oder übrigen Umständen, des Wechsel-Rechts nach allen seinen Theilen und unterschiedenen Verhältnissen fähig, mithin auch der Schärfe desselben unterworfen seyn sollen.

Nachdem aber die Erfahrung bisher gezeigt, daß dadurch Unsere gnädigste, zum allgemeinen Besten abzweckende Willens-Meynung nicht vollkommen erhalten, sondern vielmehr durch die allzu grosse Facilitirung des Wechsel-Negoce, der unvorsichtige Theil öfters in grossen Schaden und Ungemach gestürzet worden: Als haben Wir vor nothig gefunden, durch gegenwärtige novellam constitutionem ermeldeten Passum Unsfern Herzogl. Wechsel-Ordnung vor das künftige dahin gnädigt zu interpretiren und zu restringiren, daß zwar überhaupt alle unter Unsfern Herzogl. Troupen besindliche Ober-Officiers noch ferner, wie bisher, Rechts-kräftig Wechsel auszustellen befugt, mithin auch der Schärfe des Wechsel-Rechts ohne die mindeste Nachsicht unterworfen bleiben sollen, jedoch mit der expressen Bedingung, daß soviel die Subaltern-Officiers betrifft, nähmlich von Fähnrich oder Cornette bis auf den Hauptmann oder Rittmeister exclusive, der jeweilige Regiments- oder Bataillons-Commandant, die von denenselben auszustellende Wechselbriefe mit seiner Mahmens-Unterschrift bestätigen solle, widerigfalls Wir alle vergleichen ohne derselben Subscription contrahire

Hirte Wechsel hiemit nicht nur als vollkommen null und nichtig zum voraus erklären, sondern Uns auch noch besonders vorbehalten, wider den Trassauten als einen mutwilligen Uebertreter Unserer Herzoglichen Verordnungen, nach Befinden der Umstände, mit ungäbiger Abndung und Strafe vorzugehen.

Gleichwie aber gegenwärtige Restriction allein von denen, in Unsern Herzoglichen Diensten stehende Officiers, keineswegs aber von Freunden zu verstehen, die sich blos in Unsern Landen aufzuhalten, folglich ohne Rücksicht auf ihre ohnehin abwesende Regiments-Commandanten in Wechsel-Sachen andern Wechselseitigen Contrahenten æquiparirt bleiben; Also wollen Wir auch fernerweit gnädigst verordnet haben, daß erstberührte Subscription des Bataillon- oder Regiments-Commandanten allein bei denen Wechsel-Negocien derjenigen Subaltern-Officiers von Fähnrichen bis auf exclusive den Hauptmann sub poena nullitatis nothwendig seyn solle, welche würflich unter Unsern Herzoglichen Truppen in Aktivität stehen, und Militair-Dienste thun; dergestalt, daß folglich nicht nur alle Pensionnaires, und alle zur Ruhe gesetzte Personen von diesem Rang, sondern auch vorzüglich alle Auditors, Staabs- und Regiments-Quartiermeister, Proviant-Officiers, und die sonst dergleichen Charactere haben, von sohaner limitation ausgeschlossen, dagegen aber vor sich allein kräftige Wechsel-Contracte abzuschließen befugt, mithin auch nach wie vor der Schärfe des Wechsel-Rechts unterworfen bleiben &c. &c.

§. III.

Eiusdem primarius finis.

Conservatio rigoris cambialis, et omnium inde pendentium commodorum, est primarius prolongationis finis. Patere exinde arbitror, III.) quod ea currente adhuc, et nondum completa præscriptione fieri debeat. Hoc ut adpareat, dies

B

factæ

factæ prolongationis litteris adscribenda est. Si enim extincta demum qualitate cambiali terminus solutionis prolongaretur, non cambii amplius, sed ordinarii debiti, in quod jam transiit cambium, haec esset prolongatio. Id quidem hoc casu prorogatio termini efficiet, ut creditor debitorem, antequam dies veniat, cum effectu convenire nequeat; qualitas vero et rigor cambialis non reviviscet, ne tunc quidem, si vel maxime hunc actum, prolongationem cambii vocassent contrahentes. Immo nec novae hunc in finem datae litteræ cambiales pristinum effectum cambiale restituere poterunt, sed non nisi plane novam obligationem cambialem producent.

Ex natura et indole prolongationis id quoque collendum: IV.) prolongationem vere talem, *cambia tantum præscriptionem admittentia, recipere*; Inde, si quo in territorio cambia perpetuam obligationem producunt; 1) si creditor litteras ante lapsum fatalis judicialiter producendo præscriptionem interruperit; 2) aut quæstio sit de cambiis a *Vista* (nach *Sicht*) nondum præsentatis; exulat profecto omnis prolongationis et renovationis ista intentione faciendæ necessitas.

1) quod de *Bononia* scribit FRANKIVS, l. c. Lib. II. Sed. 4.
Tit. 3. §. 1.

2) KÜSTNER, l. c. §. 32.

§. IV.

§. IV.

Continuatio.

Ex eodem axiomate de prolongationis fine recte interfur: V) nonnisi *cambia ab initio rite data prolongari posse.* Neminem, nisi causarum *cambialium* plane ignarum fugit, plures dari personas, quæ sub rigore *cambiali* se obligare nequeunt, variisque subinde conceptionem litterarum *cambialium* circumscriptam esse formulis, adeo necessariis, ut hæ si desint schedæ, persecutio collybistica denegetur. Ita v. gr. plures ordinationes *cambiales Valutæ*, 1) et *Cambii (des Worts: Wechsel)* mentionem expressam 2) adeo necessariam statuunt, ut ejus omissione *cambium* vitiet. Constat quoque *cambia a minoribus, filiisfamilias, aliisque personis data nullius esse momenti.* Ponamus jam prolongari, more solito, litteras uno vel altero horum defectuum laborantes. Minus accurate ex mea sententia id prolongationem vocares. Quibusunque enim in casibus nulla hactenus nata erat obligatio *cambialis*, in iis non potest non exulare vere talis *continuatio et conservatio* rigoris *cambialis.* Quemcumque casum supponas, nunquam prioris obligationis *continuatio* suberit, sed vel plane nulla, vel nova obligatio collybistica contrahetur. Si v. gr. litteris, quibus valuta aut vox *cambii* in territorio, ubi per modum formæ requiriuntur, deest, animo prolongandi consentiente creditore subnotaverit debitor receptam pro-

longationis formulam: Prolongirt auf = &c. oder: Verlängert bis den = &c. nullum plane effectum, si cambii vim spectes, producet hæc prolongatio. Ratio est in promptu, quia ille ipse defectus valutæ, vocis cambii, &c. qui cambia ista ab initio nulla reddidit, actum quoque prolongationis premit. Si vero prolongandi animo novas, easque omni numero legitimas litteras dederit debitor, valebunt istæ absque omni dubio, non ut prolongatae, sed ut novæ. Idem prorsus statuendum, si major vel sui juris factus, litteras, quas minor adhuc vel filiusfamilias dederat, prolongando approbaret. Renunciat quidem facto prolongationis exceptioni deficientis habilitatis personæ, quam alias opponere potuisset, et cambialiter jam obligatur; sed, me judice, tantummodo ut ajunt, ex *nunc*, non *ex tunc*.

- 1) Ordinationibus cambialibus, quæ Valutæ expressam mentionem sub poena nullitatis requirunt, quarum magnum numerum, quem e charta in papyrus transcribere nolo, citavit SIEGEL. l. c. pag. 26. FRANK. pag. 99. not. c. adde *Wirttembergicam*. Cap. I. §. 1. *Austriacam novissimam* de Ao. 1763. art. 3. et 9. in Corporis juris cambialis *continuat. tertia* VILLIANA pag. 3. et 7. EBLINGENSEM de Ao. 1758. Cap. I. §. 1. Ibid. pag. 69. *Polonicam novissimam*, dd. 13 Apr. 1775. quæ *Warsoviæ* sub titulo: *Verordnungen wegen des Wechselrechts*, von den conföderirten Ständen der auf dem Reichstag versammelten Republik gemacht und in die Acten des Burgergerichts zu Warschau eingetragen; in 8vo prodiit, §. 1. et 5. pag. 11.
- 2) vid. ZIPFFEL. Tract. von Wechselbrieffen. Sect. 7. p. 249.

§. V.

§. V.

Prolongatio scriptura regulariter fieri debet.

Id quoque pro certo habendum arbitror VI.) Prolongationem cambii interveniente regulariter scriptura fieri debere.

Quicquid Jurisconsulti de natura contractus cambialis, et ad quam conventionis speciem iste referendus sit disputent, 1) id tamen extra dubitationis aleam positum esse videtur, scripturam non ad naturalia, sed ad essentialia 2) cambii pertinere, et ex promissione ore tantum facta, cambiale executionem regulariter decerni non posse. Idem de prolongatione mihi dicendum videtur. De ea, quae novis datis litteris cambialibus fit, res, me non monente, in aprico posita est. Vtrum vero omnis prolongatio interveniente scriptura fieri debeat, an non? ordinaciones cambiales non desinunt, adeoque decisio ex jure communi petenda, et quacumque ratione de prolongatione convenienter creditores et debitores cambiales sufficere videtur. Sed repugnat, quae juri communi hac in re praferenda est, juris cambialis analogia, et paratae executionis indeles. In omni prolongatione vere tali debitor in se derivat rigorem cambiale. Aderat quidem jam antea cambialis obligatio, sed non tam diu duratura. Quemadmodum itaque ex simplici conventione cambialis obligatio non oritur; ita nec prorogatio termini solutionis, sim-

plici promissione facta, rigorem cambialem regulariter conservabit. Eo fere modo, quo acceptatio ore tantum facta ex mente tantum non omnium ordinationum cambialium 3) effectu collybistico destituitur. Accedit, quae primo loco nominanda fuisset, paratae executionis, quae anima quasi negotii cambialis est, indeoles. Resputit haec omnia, quae moram executioni facere possunt, et nonnisi ea admittit, quae probationem in continentia faciendam fundant. Jam si admittere velles prolongationem nuda promissione coram testibus factam; executio cambialis, antequam judici de veritate prolongationis constaret, decerni non posset, sed debitore exceptionem præscriptionis cambialis opponente, ad probandum factæ prolongationis replicam testes demum examinandi essent. Quod quum parata executio cambialis non ferat, 4) sed constans potius regula sit, neque exceptionem neque replicam, quae altioris indaginis est, admitti; 5) consensum in prolongationem utrinque declaratum, non simpliciter sufficere, et si testium, qui actui interfuerunt, examine probari queat, sed scripturam regulariter intercedere debere, persuasum habeo.

1) HEINECCIVS, in *elementis juris cambialis*. Cap. 3. §. 2--7.
LEYSER. *Spec. 133. med. 1. et 2.* GEBHARD. CHRIST. BASTINELLER. *Diss. de jure creditoris litterarum cambiis cum vel sine clausula hypothecæ in concurso.* §. 2. not. (i.)

2) HEINECCIVS l. c. §. 7. SIEGEL. l. c. p. 19. SELCHOIVS V. C. Grundsätze des Wechselrechts. Sect. 2. §. 16. Perilliſtr. PÜTTERVS

RVS Elementorum juris germanici privati hod. §. 672. Quicquid pro tuenda contraria sententia disputaverit ERNEST. FRID. KNORRE, de vera natura & indole contractus cambialis in cambio traxato. Hal. 1752.

- 3) Excipe ordin. camb. Borussicam renovatam de ao. 1751. art. 49. quae acceptationem ore tantum declaratam, legitime probatam admittit. vide SCHOTTIVM ad SIEGELIVM in Compendio p. 161. W. G. VANGEROVII Entwurf des Wechsel-Rechts nach den Grundsäzen der Preuß. Staaten. §. 137. Halle 1773.
- 4) SCHAVMBVRG, Principia Praxeos, quæ modos procedendi in iudicio, ab ordinario diversos fistunt Cap. 3. §. 15. not. 4. Ord. Camb. Wirtemb. Cap. 6. in fine, ubi ita: „der Beweis „per testes aber bey diesem Wechsel-Proceß gänzlich unzulässig seyn.“
- 5) SCHAVMBVRG, I. c. §. 15. DAN. NETTELBLADT, Versuch einer Anleitung zu der ganzen praktischen Rechtsgelahrtheit. §. 786. Halle 1775.

§. VI.

Exceptio hujus regulæ.

Nolle tam en, quatenus salva parata executione fieri potest, vim et effectum ei prolongationi denegare, cuius veritas, cum omnibus reliquis requisitis per confessionem debitoris, omni respectu habilis coram magistratu factam, vel instrumento notarii, suis numeris absoluto, in continent, ut ajunt, probari potest. Non enim ea processus cambialis est natura, ut exceptiones, replicas, duplicasque non admittat; sed ea tantum, ut, quæ in

con-

continenti liquido probari nequeunt, non attendat, adeo-
que si replica, prolongati cambii sit altioris indaginis, reus
a processu cambiali absolvatur, et causa in ordinarium
processum rejiciatur, 1) in quo, detracta licet persecutio-
ne cambiali, effectu suo ordinario non destituetur. Quo-
ties vero exceptiones, replicae et duplice altioris indagi-
nis non sunt, sed in continenti probari queunt, toties in
disceptionibus cambialibus omnino admittuntur. 2)

1) SCHAVMBVRG. l. c. HEINECCIVS Sept. 2. Cap. 7. §. 14.

2) Ord. Camb. Wirt. Cap. 6. §. 9. junct. §. 21.

§. VII.

Tractatur quæstio specialis:

*Quomodo prolongatio a feminis et rusticis in Wirtembergia
fieri possit?*

In Ducatu Wirtembergico feminæ, rustici et opifi-
ces cambialiter obligari nequeunt, nisi de effectibus rigo-
ris cambialis satis edocti, hujusque certiorationis verita-
tem praefecti (die Staabs-Beamte) aut curatores sexus
in ipsis litteris cambialibus propria manu testati fuerint. 1)
Quæritur itaque, utrum litterarum, ab his personis rite
datarum prolongatio, iisdem solemnitatibus adstricta sit?
Ex generali quidem isto principio: (§. II.) qui cambium
contrahere impeditur, vel prohibetur, nec prolongare potest,
sim-

simpliciter affirmanda videtur quæstio. Mallem tamen, salva ista regula, casum novarum, loco priorum, datarum litterarum a prolongatione, quæ litteris rite datis a debito re subnotata est, distinguere. Hoc si fiat, explicationis et testimonii repetitione, me quidem judice, opus non est. Utrumquē enim jam continetur in litteris, quibus prolongationis subnotatio ineft, et ratio legis, ne opifices, rustici et feminæ rigori cambiali, cuius onerosos effectus ignorant, se subjiciant, manifesto cessat. Noli tamen exinde inferre, has personas de cambii sequelis semel edoctas, quodvis aliud cambium absque ulteriori certiorationis solemnitate valide dare posse. Sola enim quantumvis plena rigoris cambialis notitia rem non absolvit, sed ut testimonio isto munitæ sint litteræ conjunctim per modum formæ huius in ordinatione cambiali præscriptæ repetitio nem necessariam putem. Hanc enim si neglexerint, neque ex novo cambio, utpote forma testimonii istius destituto, neque ex prioribus litteris, novarum datione et acceptatione plerumque sublatis aut præscriptione extinctis, cambialiter agi poterit.

1) *Ord. Camb. Wirt. Cap. 2. §. 6. ibi:* Hingegen sind davon auss geschlossen der Handelsleute Eheweiber, so nicht mit ihren Männern
C ix

in einer öffentlich bekannter Handlungs-Gesellschaft stehen; Ingleichen alle andere verheirathete oder ledige Weibspersonen. Wann aber eine dergleichen Weibsperson, einen Wechsel oder andere gleichgültige Verschreibung vor sich oder andere ausstellt, oder sich wenigstens mit unterschreibt, und deren obrigkeitslich verordneter Kriegsvogt, (wann derselbe anderst selbst Wechsel aussstellen darf) oder Staabs-Beamte attestiret, daß der Ausstellerin 1) die denen Weibspersonen nach denen gemeinen Rechten zustehende Freyheiten erklärt worden seyen, und sie sich derselbigen begeben habe; wie auch, 2) daß iho die Folgen eines Wechsels eröffnet worden seyen; So gilt alsdann ein solcher Wechselbrief nicht nur, sondern die Ausstellerin sollt auch, wann sie sich auf eine dieser Ausflüchte befreien wollte, damit nicht gehört werden. et ibidem §. 5. pag. 9. — Handwerksleute, und andere gemeine Burger und Bauren, seynd ordentlicher Weise nicht befugt Wechselbriefe oder denenselben gleich geachtete Verschreibungen auszustellen. Wann aber eine solche Person mit rohen oder verarbeiteten Landes-Produkten einen merklichen Handel treibt, oder zu ihrem Handwerk, oder einem Güter-Kauff, oder aus einer andern sehr erheblichen Ursache einer Summe Gelds bedürfigt, und nach Unsern Herzoglichen Landes-Gesetzen befugt ist, selbige aufzunehmen, oder Unsere gnädigste Einwilligung dazu erlangt hat, sollt zwar auch ein solcher berechtigt seyn, einen Wechselbrief oder wechselmäßige Verschreibung auszustellen, jedoch nicht anderst, als wann dessen Staabs-Beamter, (der ihm aber eher abzweichen, als zuzusprechen hat) unter solchem Wechsel oder Verschreibung eigenhändig bezeuget, daß dem Schuldner hinlänglich erklärt worden seye, was ein Wechsel oder dem gleichgültige Verschreibung in Nicht-Zahlungss Fall für beträchtliche Folgen habe. Conf. Perilliusr. GODOFARDAN. HOFFMANN in Diss. de opifice & rustico cambiante. §. 14. et 15.

§. VIII.

§. VIII.

*De prolongationis effectibus;
speciatim, utrum ea novatio fiat?*

Quæ haec tenus de prolongationis subjecto, objecto et modo proposui, justo ordine excipit disquisitio, quis sit prolongationis effectus? Parem quidem quamlibet prolongationem legitime suscepit in eo animadvertisimus, quod rigorem cambiale longius producat, consequenter præscriptionem litterarum differat, atque in aliud tempus rejiciat. Præfigitur scilicet hac prorogatione debitori novus solutionis facienda terminus, a cuius demum lapsu præscriptionis cambialis fatale currere incipit. 1) Utrum autem prolongatio omnis cum novatione conjuncta sit? non una Jurisconsultorum est sententia. 2) Quantus momenti sit hæc quæstio in processu concursus creditorum, quoties vel ex conventionali expressa hypotheca, vel ex taciti pignoris jure, quo subinde veluti in Ducatu Wirtembergico, et Brunsvicensi, 3) raro licet exemplo, creditores cambiales gaudent, ex temporis prioritate locatio facienda est, me non monente quilibet perspicit. Hinc non habes, cur disquisitionem hanc in foro juris communis, quo cambialis debita in classem simplicium creditorum referuntur, 4) plane inutilem statuas; si enim conventionali expressa hypotheca sibi profspexerit creditor cambialis, cambiumque hu-

ius prolongatio facta sit, temporis prærogativa a decisione hujus quæstionis non poterit non pendere. Quum vero inter cambia, quibus conventionalis expressa, vel ejus generis legalis seu tacita hypotheca ineſt, quæ creditori competiſſet, etiamſi cambii forma obligationi principali non fuifſet ſuperaddita, et inter hypothecam tacitam cambialem, (*Wechsel-Hypothek*) jure particulari introductam, atque ex cambio *qua tali* oriundam, magnum intercedat diſcrimen, id ſcilicet, quod iſtorum pignoris jus, utpote non cambiali, ſed principali et ordinariæ obligationi co-hærens, præſcriptione rigoris cambialis non extinguitur, ſed ordinariis præſcriptionis regulis regatur; *hæc* vero (*die Wechsel-Hypothek*) cambium vere tale, et vim cambialem adhuc ſubſiſtentem ſupponat, adeoque non poſſit non cefſare, ſi cambium vel ab initio non rite datum, aut lapsu temporis, præſcriptioni cambiali præfinito tale eſſe deſie-rit. *Hæc*, inquam, quum ita ſint, ex generalibus pri-mum iisque utrique huic hypothecæ generi communibus principiis quæſtio diſjudicanda, et deinceps demum ſpecia-tim diſpiciendum erit, quæ ſint prolongationis, ſi hypothecam tantum cambialem (*Wechsel - Hypothek*) ſpe-ctes, *jura*?

1) KÜSTNER. I. c. §. 41. W. G. VANGEROV. Ergänzungen und Anmerkungen über den Entwurf des Wechsel-Rechts. Halle 1776. ad §. 105. p. 26.

2) RODE, *de cambiis, theſ. 7, et 15.* LAVTERBACH, *de jure in cu-ria*

ria mercatorum usitato. th. 204. FRANK l. c. L. II. Sect. 4.
 Tit. 5. §. 3. et 5. BERGER *Elec. discept. forens.* Tit. 11. obs. 6.
 BARTH *hodeget. forens.* cap. 4. §. 3. ZIPFFEL von Wechselbrie-
 sen. Sect. 7. pag. 259. HEYDINGER *Einleitung zum gründlichen
 Verstand des Wechselrechts* Cap. 8. p. 88. SCHOEPFF Decis. 296.
 nr. 16. Decis. 335. nr. 3--5. LEYSER Spec. 526. med. 7. 9.

- 3) Vid. PRÆSES in *Dissert. de locatione cambii proprii in con-
 cursu creditorum*, Tub. 1767. p. 21. seq.
- 4) BASTINELLER *Diss. de jure creditorum litter. camb. cum vel
 fine clausula hypothecæ in concursu.* §. 18. 19. HENR. BRO-
 CKES, *Selectarum observat. forens.* Obs. 311. p. 331. ESTOR,
Diss. de conturbatione illustrium, §. 36.

§. IX.

Quod regulariter negatur.

Primarius prolongationis finis, quum is sit, ut rigor
 cambialis omniaque ejus commoda conserventur; (§. II.
 et III.) prono exinde alveo fluere arbitror, novationem
 eadem regulariter non fieri, et hypothecæ jus, quo for-
 tassis gaudent litteræ, qualecunque istud fuerit, ex *dati* 1)
 non prolongati cambii temporis prærogativa judicandum
 esse. Satis perspicua est Justiniani sanctio: 2) „Si quis,
 inquit, „vel - - seu tempus addiderit vel detraxerit, - -
 „nihil penitus prioris cautelæ innovari, sed anteriora sta-
 „re, et posteriora incrementum illis accedere.“ Nec
 opus est, ut hac in re ad generale istud axioma, nova-
 tionem non præsumi, provocetur. 3)

C 3

No-

—

Novationem itaque I. non solum protestatio de non novando interposita, excludit omnem, sed II. ei quoque prolongationi, quae frequentissima est, et annotatione factæ prolongationis termini litteris cambialibus inserta absolvitur, ex mea sententia novatio non ineſt. 4) Immo nec III. cum ipſa novarum litterarum datione et acceptatione novationem conjunctam esse, perſuafum habeo, si vel α) antiquæ ſimul retentæ, 5) vel β) redditæ quidem, laceratae, deletæ &c. fuerint priores, ſed in noviter datis et acceptis earum expreſſa mentio, quæ novationem non loquitur, ſed priorem tenorem repetit, facta fit. 6) Non immorabor prolixiori horum axiomatum enodationi, cum indubitata novationis principia, quorum facilis ad hos caſus applicatio eſt, iſta fatis ſuperque conſirment.

- 1) Consentit *Consultiff.* Dn. GMELIN, in der Ordnung der Gläubiger, Cap. 4 §. 25. p. 347. Edit. noviss.
- 2) in L. VIII. Cod. de novat. §. 3. I. quibus modis obligatio tollitur.
- 3) Hinc clausulam: *Absque novatione*, inter abundantes refert STRYK. D. *de cautionibus abundantibus circa contradic.* Cap. 2. nr. 71.
- 4) FRANK. 1. c. L. 2. S. 4. T. 5. §. 5. BEKER, 1. c. §. 23. HEINECCIVS Cap. 6. §. 34.
- 5) LEYSER. Spec. 526. med. 7. 8.
- 6) MREVIVS Parte V. Dec. 405.

§. X.

 §. X.

Exceptiones istius regulæ.

Salvis tamen hisce principiis, salvaque constitutionis
istius Justinianæ auctoritate, et ad cambialia negotia ap-
plicatione, novatio, me judice, tunc fiet, I. si creditor,
qui conservandi rigoris cambialis causa novas litteras sibi
dari curat, priorum solutionem, apocha vel data vel
litteris subnotata, acceptam referat; specialiter enim
verbisque expressis, uti in lege est, priorem obligatio-
nem remisit. Deinde H. tales cum prolongationis mo-
do et actu subinde conjunctæ sunt facti circumstantiæ,
quæ novationem non possunt non inducere. Quoties, ut
paucis me expediam, obligatio ex litteris cambialibus prio-
ribus, cum prolongationis actu novisque datis et acceptis
litteris consistere non potest; toties novationem intervenisse pu-
to. Assentior hac in re voëtii, CRELLII, NETTEL-
BLADTII, I) eorumque, qui hos secuti sunt, 2) doctrinæ,
quam in tanto de sensu legis VIII. Cod. de Novat. et deleg.
fententiarum divortio, et naturæ rei et menti Legislato-
ris præ reliquis convenire existimo. Quanquam enim
cum iis non faciam, qui novo etiam jure, ex solis con-
jecturis novationem deducunt, eaque potius interpreta-
tione verbis legis: „anteriora stare, et posteriora incre-
mentum illis accedere: nisi ipsi specialiter remiserint qui-

n. dem

„dem priorem obligationem, et hoc expreſſerint, quod
„ſecundam magis pro anterioribus elegerint,” vim fieri
putem; id tamen nullo pacto a me impetrare poſſum,
ut verba expreſſa ad novationem ſemper, et absolute
neceſſaria statuam. Verum, quoties nova obligatio
cum vetere ſine contradictione conſiſtere nequit, toties,
etſi prima obligatio diſerte non ſublata, novaque con-
ſtituta fit, novationem nibilominus fieri opinor. Malo rem
CRELLII, quam meis verbiſ exprimere. Ita vero ille: 3)
„Desideravit Imperator, ut niſi aliud expreſſe actum fue-
rit, conſiungatur nova obligatio cum anteriori, et prior
illa accipiat ex posteriori incrementum: ut, puta, fi ante-
tea hypothecam obligaveris pro debito, nunc etiam cam-
biuum dederis, non ſolum res tue jure pignoris, ſed etiam
caput tuum, et corpus jure arreſti personalis tenebuntur,
et juſ utrumque, fi creditori viſum erit, conſiungetur.
Sed fi non poſſit nova obligatio cum vetere conſiungi,
tentandum eſt, an citra expreſſa verba praeſumatur ani-
mus novandi. Et non dubito, quin illo caſu etiam ſine
verbiſ facta eſſe novatio intelligatur. Enimvero Justinian-
nus vult novam obligationem cum vetere conſiungi, ſed fi
non poſſit conſiungi, non videtur impossilia et abſurda
praecepisse, quod CELSVS monet. l. 185. de R. I. Tunc
igitur neceſſario dimittenda eſt, alterutra illarum obliga-
tionum, fi illæ inter ſe pugnant, et ſine contradictione
utra-

utraque simul consistere non potest. Quodsi igitur alter-
utra necessario dimititur, nemini potest esse obscurum,
quod prior potius, quam posterior dimissa esse videatur. -
- Nunquam creduntur partes negotium supervacaneum
inter se contraxisse, et expeditum est in negotiis, quae
utriusque voluntate continentur, illud, quod postea actum
est, et cum priori consistere non potest, priori derogare:
adeoque illud recipiendum esse, in quo partes postremo
persestiterunt. Ausim igitur affirmare, quod in ejusmodi
speciebus Imperator voluerit admitti, et intelligi animum
novandi: non, quod illi ajunt, quia hoc casu ex manife-
stis indiciis duntaxat apparet animus novandi, sed quia
posterior conjungi non potest cum priore, quod ut fiat,
desiderat Justinianus. Hactenus igitur consentio viris cla-
rissimis, a quibus antea discessi, ut credam ex indiciis cer-
tis et manifestis probari animum novandi, si præterea no-
va obligatio cum veteri consistere non potest.,,

1) VOETIVS Tit. de novat. et deleg. §. 3. CRELL in observatio-
nibus, de animo novandi factis expresso, ad leg. 8. Cod. de
Novat. Witemb. 1737. S. 4. pag. 12. NETTELBLADT in nova
introductione in Jurisprudentiam positivam, §. 660.

2) WERLHOF. de novat. et delegat. §. 22. LEYSER. Spec. 526.
med. 10. STRVBEN Rechtliche Bedenken. Tom. IV. pag. 273.

3) CRELL. l. c. p. 12.

 §. XI.

Adplicatio ad casus speciales.

Facilis jam erit, spero, horum principiorum ad prolongationem cambii adplicatio. Sponte felicet exinde, nisi me omnia fallunt, id fluit, ei prolongationis speciei, quæ fit noviter datis et acceptis litteris tunc inesse novationem, $\alpha)$ si creditor, (*der Briefs-Inhaber*) liberam rerum suarum administrationem habens, novas, in quibus antiquæ repetitæ non sunt, nec prioris debiti mentio fit, acceperit litteras, easque deinceps, quas hactenus possederat, consulto deleverit, cancellaverit, inciderit, combusterit, vel debitori simpliciter et in originali sub iis circumstantiis, quæ ad remissionem debiti, ex chirographi redditione deducendam, requiruntur 1) reddiderit. 2) Neutro enim horum casuum ex priore obligatione, utpote tacite remissa, cum effectu amplius agi poterit. Obligationem autem ex qua cum effectu agi nequit, quomodo cum nova conjunges? Quomodo quæso conciliabis cum consulto facta cautionis laceratione, aut combustione, aut deletione, novarum litterarum acceptatione juncta, animum conservandi et retinendi pristina jura, quæ in illis ipsis litteris combustis, deletis, laceratis continebantur? Ex iisdem principiis $\beta)$ tunc quoque novationem intervenisse arbitror, si *Valuta* mutata,
 novis-

novisque conservandi rigoris cambialis gratia datis litteris, alia, quam quæ in prioribus continebatur, inserta fuerit causa debendi. Pone Valutam: **durch Waaren empsangen**, in noviter datis exprimi per Valutam: **haar empsangen**; fac priores litteras nec deletas, nec redditas esse, convenire autem creditorem et debitorem in eo, quod non nisi unum idemque debitum cambiale subsit. Equidem antiquiores litteras sublatas esse dicere non dubito. Nemo enim unam eandemque summam semel et simul exento et mutuo debere potest. Naturam pretii venditionis pecunia debita hoc casu amisisse, et brevi manu traditione mutuum factum esse videtur. 3) Restringas tamen velim haec ad Valutæ specialiter expressæ mutationem in aliam æque specialem. Si vero cambiorum unum sub generali formula: Valuta von demselben, valuta empsangen, vergnügt, valuta contento, &c. conceptum sit, alterum vero specialiter expresserit: Valuta **haar empsangen**, in **Waaren empsangen**, &c. ex hoc solo fundamento novationem deducere nolle. Haec enim sibi non contradicunt, sed causa debendi generalis et indefinita, cum speciali et definita commode stare potest. Denique si γ reditio et renovatio litterarum inter mercatores cum novationum subduktione (**Ziehung eines neuen Saldo**) conjuncta sit, me etiam non monente quisque intelliget, tot

D 2 tan-

tantasque hac in specie concurrere rationes, ut novationem non possis non admittere.

- 1) LAVTERBACH, de tacito pacto remissorio ex redditione chirographi præsumto. th. 13. seqq.
- 2) Consentient: LAVTERBACH, FRANK, LEYSER, SCHOEPFF, locis in §. 8. nr. 2. citatis.
- 3) arg. Leg. 15. ff. de R. C.

§. XII.

Prolongationis effectus, in concursu creditorum conspicui.

Quæ de effectibus prolongationis magis specialibus in ordine præcipue ad jus prælationis in concursu creditorum dicenda restant, ut paucis multa complectar, ad has regulas redeunt:

I. Quæcunque jura ex rigore cambiali descendunt, eumque subsistentem supponunt, eorum conservatio a prolongatione pendet.

II. Quæcunque vero jura creditori competiissent, etiam si obligatio cambiali schemate induita non fuisset, sed in terminis ordinarii vinculi substitutisset, in eorum vel conservationem vel extinctionem prolongatio nullo modo influit.

Posterioris regulæ, cambiis propriis præcipue applicandæ, veritatem nemo facile in dubium vocabit, qui animo perpendere voluerit, cambiale vinculum non mutare principalem obligationem, ejusque qualitates, sed hanc subsistere, licet vel maxime vitio labore negotium collibisticum, ejusve rigor temporis lapsu sublatu sit. 1) Clare ex his principiis consequitur, ut cambium, cui conventionalis hypotheca inest, in concursu creditorum eodem jure

jure gaudeat, et inter hypothecarios conventionales aequa
 collocetur, sive rigorem cambialem praescribi paflus sit
 creditor, sive prolongatione eundem conservaverit. Idem
 de hypotheca vel personali exigendi jure, quo fortassis ob-
 ligatio principalis quae cambio ineft, communi vel statu-
 tario jure gaudet, dicendum. Finge, ut exemplo mentem
 meam declarem, creditorem mutuam deditis pecuniam ad
 aedes reficiendas, et chirographi loco accepisse litteras
 cambiales, ex quarum Valuta, v. gr. Valuta zu meinem
 Haufbau empfangen, qualitas crediti appareat; aut pone
 locatorem aedium, tabernae, &c. a conductore, mercedis
 debitore, litteras cambiales, quibus Valuta ex. gr. in Hauf-
 zins, in Ladenzins, insit, accipere, &c. Vnus idemque
 profecto locus creditoris assignabitur in concurfu, sive pro-
 longatione cambialem effectum conservare studuerit, sive
 is lapsu temporis finitus sit. Nulla enim inter hanc juris
 ordinarii praerogativam, et qualitatem cambialem interce-
 dit connexio. Gaudere ista potest ceteris paribus credi-
 tor, licet haec obligationi nunquam accesserit, aut extincta
 sit. Nihil itaque est, quod hac in re prolongatio conser-
 vare posset. Alia plane, quod priorem regulam attinet,
 ratio est hypothecæ illius tacitæ (*Wechsel-Hypothek*)
 quam Brunsvicenses et Wirtembergicæ leges 2) debitibus
 cambialibus concesserunt. Haec enim est pars et sequela
 obligationis cambialis, ac cum ea stat et cadit. Quod
 quum ita sit, non potest non cum ista valor prolongatio-
 nis indundo nexu cohaerere. Si itaque prolongaverit de-
 bitor ad contrahendam cambialem obligationem eo tem-
 pore inhabilis, (§. 2.) si prolongatio exticta jam qualitate
 cambiali, (§. 3.) aut ore tantum (§. 5. et 6.) facta fuerit,
 si litteræ prolongatae ab initio rite conceptæ non sint; (§. 4.)

D 3

exu-

exulabit tacita ista cambialis hypotheca, quæ cambiale debitum vere tale, et rite contractum, rigoremque cambiale omnino subsistentem supponit. 3) Caveat itaque creditor, ne constitutum præscriptioni diem tempusque prætermittat. Caveat ne prolongationis remedium negligat, etiam si debitor inducias moratorias impetraverit. Quanquam enim, nisi moratoriis rescriptis quoad cambia omnem effectum detraxerit lex specialis, 4) durante induciarum tempore præscriptionem non currere, ex juris analogia statuendum esse putem: ob dissensum tamen Jurisconsultorum, cum alii cambium interea nihilominus producendum, actionemque instituendam esse moneant, 5) prolongationis consilium, tanquam tutius, merito eligendum est. Si quo enim in ullo, certe in hoc negotio jura vigilantibus scripta sunt.

1) Confer. Dn. PRÆSES, in Diff. de locatione cambii proprii in concurso creditorum. §. 3.

2) Vid. Declaratio avthentica Brunsicensis. dd. 25. Oct. 1723. apud VHLIVM, Contin. prima, pag. 45. „Dass allen Ordnungsmäßig contrahirten Wechsel-Schulden die hypotheca legalis tacita beywohnen solle.“ Eandem esse Ordin. Camb. Wirtembergicæ Cap. 7. §. 7. mentem, probavit Dn. PRÆSES in Diff. cit. p. 25. seqq.

3) Judicavit secundum haec principia d. 14. Sept. 1767. supremum, quod Tubingæ floret, Appellationis tribunal, cuius fententiam Revisorium quoque Judicium d. 26. Mart. 1770. confirmavit.

4) Præter Daniæ leges, de quibus vid. Regis CHRISTIANI Vti leges Danicæ, quas e Danico in latinum convertebat PETRVS a HOEYELSVNS, Havnæ 1710. 4. L. V. Cap. 14. §. 25. ibi: moratorium diploma neminem a solutione collybi liberato; huc referenda Ord. Camb. Saxo-Gothana, de ao. 1732. §. 13. ibi: auch soll gegen einen Wechselbrief kein moratorium oder

Ana

Anstandsbrief seine sonst gewöhnliche Kraft oder Wirkung haben, apud SIEGEL. Tom. I. p. 190. Constitutio Electoralis Saxon. de ao. 1702. daß wider Wechselbriefe und Schufcheine, so mit dem Leipziger Banco-Stempel bezeichnet, kein moratorium gelten solle. Ibid. p. 81. 82. Ord. Camb. Wirtemb. Cap. 7. §. 6. cuius verba: Hingegen solle außer dem kein moratorium oder salvus conductus dem Beklagten etwas helfen, wann er nach Wechsels Recht belangen werden kann.

- 5) LAVTERBACH. de beneficio rescripti moratoriai. th. 40. HEI-NECCIVS I.c. C. 6. §. 38. FRANK. I.c. L.II. Sect. 3. Cap. 5. §. 2 et 3. FREVDENBERG. de rescriptis moratoriai. concl. 58. BÜN-sov. de valore rescripti moratoriai contra rem judicatam. §. 26.
- 6) Defendit hanc sententiam, eamque præjudicie Scabinorum Lipsiensium confirmavit KÜSTNERVS I. c. §. 51. ex hoc præci-pue fundamento, cum aliud sit agere cum effectu, ad impe-trandam solutionem, quod quidem obtentis inducis mora-toriai fieri non potest, aliud instituere actionem ad inter-rumpendam præscriptionem.

S. XIII.

De heredum obligatione ex prolongatione.

Supereft, ut, quæ sint jura prolongati cambii, si he-redes debitoris spectemus, breviter exponatur. Redeunt ista, ni fallor, ad duo hæc capita: I. Quis fit prolongatio-nis a defuncto factæ effectus intuitu heredum? II. Quis si ipse heres prolongaverit? Vtriusque quæstionis facilis et promta est responfio. Ex cambio a defuncto legitime pro-longato heredes, qui adierunt hereditatem, uno eodemque prorsus modo tenentur, quo secundum cujusque loci leges ex cambio defuncti intra legitimum tempus conveniri pos-sunt. Responfionem hanc paulo generaliorem non mirabitur, quem diversa ista legum cambialium placita, de ri-goris collybitici in heredes applicatione non fugiunt. Aliæ enim

X3 2
371

enim apprehensionem personæ, quæ contra defunctum obtinuerit, in heredes quoque rigoris cambialis capaces decernunt; aliaæ vero loco arresti personalis, quod contra heredes fieri vetant, executionem in bona tantum admittunt.¹⁾ Qualis itaque obligationis cambialis quodam in territorio in heredes vis est et potestas, talis quoque, si cambium a defuncto adhuc rite prolongatum fuerit, obtinet. Hinc facile supersedere possum ulteriore disquisitione, quis speciatim jure Wirtembergico cambii a defuncto prolongati effectus sit? Generalis enim Ordinationis Wirtembergicæ sanctio, quod heres, qui adiit hereditatem cambialiter conveniri queat, ²⁾ decisionem istius quæstionis suppeditat. Adita hereditate par est heredis et defuncti obligatio, ut cæteris paribus hypothecam quoque cambialem creditori in concursu super heredis bonis moto, concedendam esse putem, modo, quod semper positum sit, rigor cambialis in heredem cadere queat. Non magis difficilia sunt prolongationis jura, si heres ipse prolongaverit cambium. Heredem, uti acceptare ³⁾ cambium in defunctum trassatum, ita prolongare quoque posse, nemo facile in dubium vocabit. Quod si rite fecerit, cambialis persecutio omniaque ejus conœctaria, iis quoque in territoriis, in quibus ordinarie contra heredes executio in bona tantum decernitur, pleno cum effectu adipicanda erunt. Pro herede gestionem ex prolongationis facto derivandam, et quæ sunt hujus generis alia, tacitus prætero.

1) SIEGEL. l. c. p. 250. seqq.

2) Ord. Camb. Wirt. Cap. 7. §. 9. ibi: Erklären sie sich dann als Erben, so wird gegen sie ratione recognitionis et disfessionis und durchgehends nach Wechsel-Recht verfahren.

3) Cel. SCHOTT. in annot. ad Comp. SIEGEL. pag. 251.

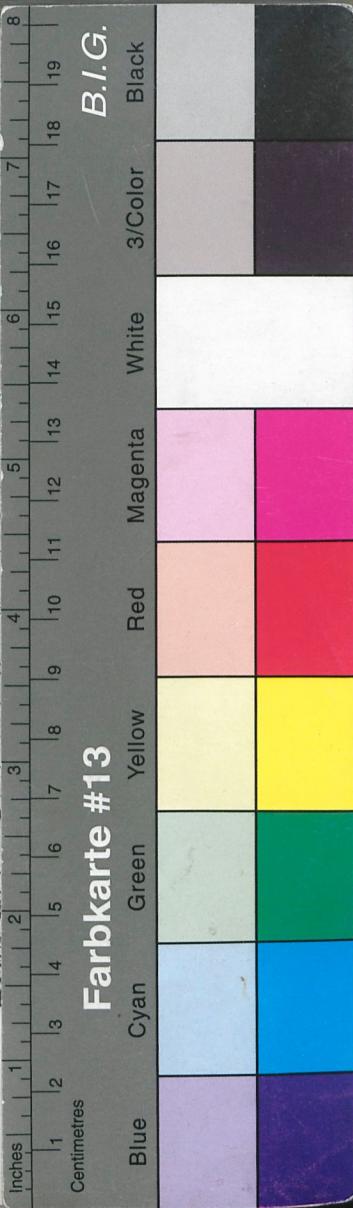
ULB Halle
005 881 684

3

VD18

Farbkarte #13

Pr. 22. num
1777 6

DE
PROLONGATIONE CAMBII
EIVSQUE EFFECTIBVS

RECTORE EBERHARDINÆ CAROLINÆ
MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO ATQVE POTENTISSIMO DVCE
AC DOMINO
DOMINO
CAROLO
DVCE WIRTEMBERGIAE ET TECCIAE REGNANTE
REL. REL.
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS CONSENSV
PRÆSIDE
SIXTO IACOBO KAPFF
IVRIS VTRIVSQVE DOCTORE ET PROFESSORE PVBlico
ORDINARIO, S. CÆS. PALAT. COMITE
DIE MAI ANNI MDCCLXXVII.
PRO GRADV I. V. DOCTORIS
DISPV TABIT
AVCTOR
AVGVSTVS FRIDERICVS BANGER
STUTTGARDIANVS
CANCELLARIAE DUCALIS ET SUPREMI DICASTERII ADVOCATVS.
TUVBINGÆ STANNO FVESIANO.

